

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–22

UMĚLECKÝ TEXT

Stařec byl hubený, vyzáblý a zátylek měl zrytý hlubokými rýhami. Na lících mu vyvstaly hnědé skvrny kůže, zrohovatělé na ochranu před odrazem slunce v tropickém moři. Ty skvrny mu sahaly po stranách obličeje až dolů a ruce měl zjizvené hlubokými zářezy od toho, jak se lopotil s těžkými rybami na šňůrách. Žádná z těch jizev však nebyla čerstvá, byly staré jako výmoly v bezrybné poušti. Všechno na něm bylo staré, až na jeho oči. Ty měly stejnou barvu jako moře a hleděly vesele a nezkrúšeně.

(Ernest Hemingway: Stařec a moře)

ODBOBNÝ TEXT

Přívlastek volný – může být rozvítený nebo několikanásobný shodný, stojí za řídícím podstatným jménem. Přináší doplňující, vysvětlující informaci, jeho vypuštěním se podstatně nezmění smysl věty, proto nemusí být vyjádřen; odděluje se čárkami.

(Český jazyk pro 8. ročník)

Úloha 18

Rozhodněte s pomocí odborného textu, která z následujících částí uměleckého textu je přívlastek volný.

- A) *hubený, vyzáblý*
- B) *zrytý hlubokými rýhami*
- C) *zrohovatělé na ochranu před odrazem slunce v tropickém moři*
- D) *zjizvené hlubokými zářezy*

Úloha 19

Které ze sloves je nejméně vhodné jako náhrada za expresivní sloveso *lopotil se* ve výchozím uměleckém textu?

- A) *dřel se*
- B) *pachtíl se*
- C) *zápolil*
- D) *pracoval*

Úloha 20

Jaký vypravěčský postup je v úryvku uměleckého textu použit?

- A) vypravování v 1. osobě (ich-forma)
- B) monolog
- C) vypravování ve 3. osobě (er-forma)
- D) dialog

Úloha 21

Které z následujících tvrzení je v souladu s výchozím uměleckým textem?

- A) Stařec měl na rukou hnědé skvrny kůže způsobené sluncem.
- B) Stařec měl na rukou mnoho čerstvých povrchových jizev.
- C) Stařec byl dobře živý.
- D) Stařec měl svěží oči.

Úloha 22

Které z následujících vyjádření z uměleckého textu je obrazné?

- A) *před odrazem slunce*
- B) *výmoly v bezrybné poušti*
- C) *ruce měl zjizvené*
- D) *s těžkými rybami na šňůrách*